

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

16 SEPT 2009

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.: 200903183-/JRS Vår ref.: 2006/00391 CBE Dato: 11.09.2009

HØRINGSSVAR: HØRING - FORSLAG TIL LOVENDRING OG FORSKRIFTSBESTEMMELSER OM UNNTAK FRA TAUSHETSPLIKT OG OPPLYSNINGSPLIKT FOR ANSATTE VED MOTTAK OG OMSORGSSENTRER

Fellesorganisasjonen (FO) organiserer over 24000 barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere. Vi ønsker med dette å komme med våre kommentarer til gjeldende høring.

FO er sterkt kritisk til forslaget om endringer i taushetspliktbestemmelsene for ansatte ved mottak og omsorgssentre. Vi ser at utlendingsmyndighetene har et behov for å sikre mest mulig korrekte opplysninger knyttet til behandling av asylsaker, og at opplysninger fra mottak og omsorgssentre kan være nyttige i så måte. Vi forstår også ønsket om en ensartet praksis for utlevering av opplysninger uavhengig om det er kommunal eller privat driftsoperatør som driver mottaket. Til tross for dette kan ikke vi se at forslagene som er foreslått er tilrådelige og forsvarlige, verken faglig eller etisk. Taushetsplikt og konfidensialitet er et viktig prinsipp i sosial- og helsefaglig arbeid. En oppmykning av bestemmelser som sikrer dette, vil etter hva FO mener være å gå i helt feil retning.

FO ønsker her å kommentere ulike deler av forslaget. Våre innvendinger gjelder uansett om vi her snakker om mottak eller omsorgssentra, men vi er særlig kritisk til forslaget knyttet opp mot arbeid med barn under 18 år.

Enslartet praksis

FO støtter ønsket om en enslartet praksis mellom private og kommunale driftsoperatører. Etter vår mening bør resultatet av en slik harmonisering være en strengere taushetspliktsbestemmelse på mottak med privat driftsoperatør.

Sosial- og helsefaglig arbeid i mottak og omsorgssentre

FO har flere medlemmer som jobber ved mottak og omsorgssentra. Vi er overbevist om at den innsatsen sosial- og helsefaglig personell gjør her er av viktig betydning for kvaliteten på det arbeidet norske myndigheter gjør i forhold til personer som søker asyl. En styrking av denne kompetansen vil både kunne gi søkere god oppfølging i perioden før saken er ferdig behandlet, men også særlig gi et godt grunnlag for bosetting i norske kommuner. Forslaget om endring i taushetspliktbestemmelsene svekker grunnlaget for godt faglig sosial- og helsefaglig arbeid. Tillit mellom fagpersoner og beboere på mottak og omsorgssentre er helt nødvendig for å utvikle gode relasjoner. En slik tillit tar tid å bygge opp, og det vil ofte være avgjørende at beboerne er trygge på at sosial- og helsearbeiderne ikke bringer opplysninger de gir videre til andre. Ofte har beboere opplevd traumer og de er i en usikker og vanskelig situasjon. Dette gjelder særlig barn.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
23 06 11 70

Telefaks:
23 06 11 14

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

En situasjon der ansatte ikke har mulighet til å sikre at et slikt tillitsforhold er bygd på taushetsplikt, vil undergrave forholdet mellom beboere og ansatte. Dette vil vanskeliggjøre bearbeiding av eventuelle traumer og en god inkluderingsprosess i det norske samfunnet. For barn er de ansatte ofte de viktigste omsorgspersonene. Tillit og trygghet er av avgjørende betydning for utvikling av denne omsorgen.

Godt sosial- og helsefaglig arbeid foregår ofte over tid, utenom konkrete behandlingssituasjoner. Forslaget gir ikke anledning til å videreformidle opplysninger gitt under behandling. Dette er bra, men det er en utfordring at behandling ikke defineres tilstrekkelig. Sosial- og helsefaglig arbeid vil i de fleste tilfeller falle utenfor begrepet, og dermed ikke være unntatt forslaget om taushets- og opplysningsplikt. FO tror ikke at å beholde taushetsplikt kun i behandlingssituasjoner er godt nok for å sikre god oppfølging av beboere i mottak og omsorgssentra.

Ansatte ved mottak og omsorgssentra er først og fremst ansatt for å ivareta beboerne på best mulig måte. Unntak fra taushetsplikten vil etter FOs mening i noen tilfeller være svært problematisk knyttet til våre profesjoners yrkesetikk. Det er naturligvis ikke slik at norsk lovverk knyttet til asyl ikke skal håndheves, men det er ikke sosial- og helsefaglig personell sin hovedoppgave å sørge for behandling av beboernes søknad. Yrkesetikken til barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere slår fast at den primære lojaliteten skal være overfor den mest utsatte parten. Det er vanskelig å se at det er mange situasjoner der beboeren ikke er den mest utsatte parten i møtet med norske myndigheter. Dette gjelder særlig for barn. Å ta hensyn til barnas beste er avgjørende for godt barnevernfaglig arbeid. Dette prinsippet vil slik FO ser det ivaretas på best mulig måte ved å praktisere strenge taushetspliktbestemmelser.

Yrkesmessig taushetsplikt

Forslaget innebærer ingen unntak fra yrkesmessig taushetsplikt. FO støtter dette, men mener at dette kan føre til underlige forskjeller i behandling av beboere på mottak og omsorgssentra. Vernepleiere, sykepleiere og annet helsepersonell vil ikke kunne gi ut opplysninger etter foreliggende forslag, mens barnevernpedagoger og sosionomer vil kunne det. Forskjeller vil da være knyttet til hvilket personell som mer eller mindre tilfeldig er ansatt på mottaket eller omsorgssenteret. Dette er også et argument for å ikke innføre forslaget til endringer.

E-post og personvern

FO synes det er underlig at forslaget i så sterk grad påpeker at elektronisk post vil tilfredsstille skriftlighetskravet. Personopplysninger som dette innebærer bør i stor grad behandles med varsomhet. Slik varsomhet må særlig utvises ved bruk av elektronisk post.

FO anbefaler departementet å ikke gjennomføre forslagene som er sendt til høring.

Med vennlig hilsen

Randi Reese
Forbundsleder

Cato Brunvand Ellingsen
Fagkonsulent